

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
Державна установа «Національний науковий центр серцево-судинної
хірургії та спадкової патології ім. М. М. Амосова НАМН України»

Затверджено рішенням Вченої ради
Протокол від «03» березня 2026 р. № 3

Уведено в дію
Наказ в.о. ген. директора ДУ «ННЦССХ та
СП ім. М. Амосова НАМН України»
від «09» березня 2026 року № 2/н
академік НАНУ, академік НАМНУ, проф.

Василь ЛАЗОРИШИНЕЦЬ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЛЯ ФАХІВЦІВ
З ФАХОВОЮ ПЕРЕДВИЩОЮ, ПОЧАТКОВИМ РІВНЕМ (КОРОТКИЙ
ЦИКЛ) ТА ПЕРШИМ (БАКАЛАВРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ОСВІТИ ТА МАГІСТРІВ З МЕДСЕСТРИНСТВА
З ЦИКЛУ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ (за фахом)
«АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ ТА РЕАНІМАЦІЯ»

Галузь знань: І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Спеціальність: І5 Медсестринство

Професійна кваліфікація: сестра медична/брат медичний анестезист

Київ – 2026

Розробники:

Лазоришинець Василь Васильович, в. о. генерального директора ДУ «ННЦССХ та СП ім. М. М. Амосова НАМН України», академік НАН України, академік НАМН України, доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України.

Руденко Анатолій Вікторович, заступник директора з наукової роботи, академік НАМН України, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАН України.

Руденко Костянтин Володимирович, заступник ген. директора з науково-координаційної роботи, доктор медичних наук, старший науковий співробітник, професор, член-кореспондент НАМН України.

Уніцька Ольга Миколаївна, медичний директор.

Кордонець Вікторія Володимирівна, завідувачка науково-навчального відділу, кандидат психологічних наук, доцент.

Члени робочої групи:

Вітовський Ростислав Мирославович, завідувач відділу хірургічного лікування поліорганної недостатності, доктор медичних наук, професор.

Руденко Микола Леонідович, завідувач відділення хірургічного лікування ішемічної хвороби серця та реваскуляризації міокарда, доктор мед. наук, провідний науковий співробітник відділу інноваційних та кардіохірургічних технологій.

Береговий Олександр Анатолійович, заступник медичного директора з медичних питань, кандидат медичних наук.

Остапчук Ліліана Михайлівна, заступник медичного директора з медсестринства.

Колтунова Ганна Борисівна, завідувачка відділу анестезіології, доктор медичних наук.

Мазур Олександра Анатоліївна, завідувачка відділення ультразвукової діагностики, кандидат медичних наук.

Іщенко Михайло Сергійович, в.о. завідувача відділення променевої діагностики, лікар-рентгенолог.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма циклу спеціалізації «Анестезіологія та реанімація», професійна кваліфікація: сестра медична / брат медичний - анестезист галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю І5 «Медсестринство» для другого рівня вищої освіти (Наказ МОН України від 10.11.2022 р. № 2016), зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10 січня 2023 р. за № 39/39095 Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства та відповідно до частини третьої статті 18 Закону України "Про освіту", частини першої статті 14, частин третьої, четвертої статті 30 Закону України "Про фахову передвищу освіту", пунктів 8, 9 частини другої статті 32 Закону України "Про вищу освіту", наказу МОЗ України від 10.11.2022 № 2016 «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства», постанови Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 р. № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників», наказу МОЗ України від 29.03.2002 р. № 117 «Про впровадження випуску Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників», наказу МОЗ України від 16.04.2025 №650 «Про затвердження Порядку проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я та внесення змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України», та з метою подальшого вдосконалення і впорядкування системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства.

Освітньо-професійна програма є нормативним документом ДУ «Національний науковий центр серцево-судинної хірургії та спадкової патології ім. М.М. Амосова НАМН України» (далі – Центр), у якому визначено передумови доступу до навчання за цією освітньою програмою, нормативний термін та зміст навчання, перелік освітніх компонент та логічна послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, нормативні форми державної атестації, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, сформульований у термінах результатів навчання, вимоги до контролю якості та професійної підготовки «Сестри медичної \ брата медичного анестезиста» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» спеціальності І5 «Медсестринство».

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Під час становлення хірургії навіть мистецьки виконані оперативні втручання мали несприятливі наслідки через розвиток у пацієнта больового шоку на операційному столі або в найближчому післяопераційному періоді. Тому поява потужних знеболюючих засобів і методів анестезіологічного забезпечення послужило істотним поштовхом до розвитку медицини в цілому. І в теперішній час біль є серйозною клінічною проблемою, яка вимагає постійного вдосконалення для забезпечення безпеки пацієнта під час операції, адекватного знеболювання в ході оперативного втручання і після нього. Сучасний анестезіологічний супровід має у своєму розпорядженні велику кількість медикаментозних засобів для забезпечення різних видів і методів, всіх компонентів анестезії, можливість вибору саме того виду анестезії, який буде оптимальним для конкретного пацієнта. Тому здобувач повинен мати уявлення про наркоз, класифікацію видів анестезії, загальні показання і протипоказання до основних методів анестезії, про її компоненти, ускладнення, необхідну апаратуру для її проведення, моніторинг стану пацієнта в операційній і відділенні інтенсивної терапії.

Термін навчання на циклі спеціалізації – 3 місяці (420 годин).

Метою циклу спеціалізації сестер медичних / братів медичних - анестезистів є навчання та засвоєння навичок організації анестезіологічної роботи операційного блоку в підготовці та участі в операціях, удосконалення їх майстерності, одержання інформації про новітні досягнення в анестезіології, участі в анестезіологічному супроводі операцій, а також в постійному прагненні в самоосвіті.

Основними формами навчання є лекції, практичні заняття під керівництвом викладача та семінарські заняття, які охоплюють всі основні розділи анестезіології. На теоретичних заняттях слухачі одержують інформацію про хірургічні захворювання та сучасні досягнення в хірургії та анестезіології, новітні підходи щодо методів знеболення, анестезіологічного супроводу операцій та їх методи. Особлива увага звертається на моральні, правові, юридичні, етичні і деонтологічні аспекти в діяльності сестри медичної / брата медичного - анестезиста. Окремо звертається увага на вмінні медсестри / медбрата надати медичну допомогу при невідкладних станах. Дуже важливо знати медичну психологію з основами біоетики, інфекційну безпеку, інфекційний контроль та інфекційна безпека, основи медичної інформатики.

Практичні заняття проводяться за груповим принципом на базах обласних і міських хірургічних та анестезіологічних відділів лікарень. Основною метою практичних занять є ознайомлення та оволодіння організацією роботи, сучасними оволодіння новою медичною технікою, методик анестезіологічного захисту хворого під час операції, методів інтенсивної терапії, реанімації та догляду за хворими. Сестра медична / брат медичний - анестезист повинні вміти приготувати операційну до операції, необхідний інструментарій, наркозні апарати (основні вузли, анестетики, способи дозування, контури наркозу). Вести підготовку до роботи та контроль протягом використання; апарати штучної вентиляції легень; дозатори ліків; дотримання принципів моніторного контролю. Знати топографічну анатомію ділянки хірургічного втручання та етапи анестезіологічного супроводу операції. Крім того, навчитися активній і кваліфікованій участі при виконанні анестезіологічного супроводу ургентних та планових операцій, залучати сестер медичних / братів медичних - анестезистів до участі в підготовці та обговоренні хворого до операції. Звертається особлива увага сестри медичної / брата медичного - анестезиста на ретельне дотримання в операційному блоці та блоці інтенсивної терапії правил асептики і антисептики.

На семінарських заняттях виносяться актуальні питання хірургічної інфекції, трансфузіології. Форма їх проведення може бути у вигляді доповідей – рефератів, дискусій.

Контроль засвоєного матеріалу здійснюється на практичних заняттях шляхом опитуванням, вирішення ситуаційних та тестових завдань.

У програму інтегровані години суміжних дисциплін з невідкладної медичної допомоги, інфекційної безпеки, інфекційного контролю, медичної психології з основами біоетики, основ медичної інформатики.

Після закінчення навчання слухачі складають екзамен з використанням тестових завдань.

Метою циклу спеціалізації “Сестра медична / брат медичний - анестезист” є:

- навчання та засвоєння навичок в організації підготовки та участі в операціях, оволодіння новою медичною технікою, методик анестезіологічного захисту хворого під час операції;
- ознайомлення з новими технологіями анестезіологічного супроводу операційних втручань у хворих з хірургічною патологією та травматичними ураженнями;
- загострити увагу на їх відповідальність за медикаментозне, технічне та інструментальне забезпечення операції.

Основними завданнями циклу спеціалізації “Сестра медична / брат медичний - анестезист” є:

- навчитися організаційним, технічним та методичним підходам анестезіологічного супроводу під час виконання операційного втручання на різних ділянках людського організму;
- засвоїти назви, об’єми, види традиційних та сучасних операційних втручань;
- приготувати інструментальне, технічне і медикаментозне забезпечення;
- дотримання санітарно-гігієнічного режиму, правил асептики і антисептики та поведінки в операційному блоці.
- можливі ускладнення в час операції та їх профілактику.

1. Профіль освітньо-професійної програми

1.1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Державна установа «Національний науковий центр серцево-судинної хірургії та спадкової патології імені М. М. Амосова Національної академії медичних наук України»
Повна назва структурного підрозділу	Відділення анестезіології; відділення реанімації та інтенсивної терапії ДУ «ННЦССХ та СП ім. М. Амосова НАМН України»
Професійна кваліфікація	Сестра медична / брат медичний - анестезист
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації для фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної освіти та магістрів з медсестринства з циклу «Анестезіологія та реанімація»
Контингент слухачів	Фахівці з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістри з медсестринства
Складник освіти	Післядипломна освіта
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Термін дії освітньої програми 5 років

Інтернет - адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://amosovinstitute.org.ua/
1.2. Мета програми циклу спеціалізації	
Метою освітньо-професійної програми циклу спеціалізації «Анестезіологія та реанімація» є формування та розвиток професійних компетентностей сестри медичної / брата медичного анестезиста, необхідних для забезпечення безпечної, якісної та ефективної сестринської допомоги пацієнтам у передопераційному, інтраопераційному та післяопераційному періодах, під час проведення анестезіологічного забезпечення, інтенсивної терапії та реанімаційних заходів. Програма спрямована на оволодіння сучасними технологіями моніторингу життєво важливих функцій, роботи з анестезіологічним і реанімаційним обладнанням, забезпечення інфекційної безпеки, надання невідкладної медичної допомоги, ефективної взаємодії у мультидисциплінарній команді, застосування принципів доказової медицини, медичної етики, цифрових технологій у сфері охорони здоров'я та безперервного професійного розвитку.	
1.3. Характеристика програми циклу спеціалізації	
	Галузь знань: І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення Спеціальність: І5 Медсестринство
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Об'єкт вивчення та діяльності: оцінка стану пацієнтів; визначення потреб пацієнтів; здійснення загального та спеціального догляду й супроводу пацієнтів; надання долікарської допомоги при гострих захворюваннях і нещасних випадках; оволодіння методами обстеження та основними лікувально-діагностичними маніпуляціями; участь у профілактиці захворювань, лікувально-діагностичному процесі та освіті пацієнтів з дотриманням етико-деонтологічних принципів. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних до виконання всіх видів діяльності та втручань, передбачених кваліфікаційними характеристиками фахівців галузі знань «Охорона здоров'я та соціального забезпечення», спеціальності «Медсестринство». Теоретичний зміст предметної області: знання з питань охорони здоров'я населення, профілактики, діагностики та лікування захворювань, опіки та супроводу пацієнтів на індивідуальному, родинному та популяційному рівнях для здійснення професійної діяльності фахівців спеціальності «Медсестринство». Методи, методики та технології: анамнестичні, клінічні, лабораторні, інструментальні методи провадження діагностичного процесу, визначення провідних симптомів та синдромів, організація догляду за пацієнтами; технології діагностики, лікування та профілактики. Інструменти та обладнання: маніпуляційна техніка; діагностичні, лікувальні та інші пристрої, предмети та прилади для проведення фахової діяльності.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма відповідає Міжнародним стандартам кваліфікації освіти (МСКО) прикладної орієнтації
Основний фокус освітньо-професійної програми	Поєднання сучасної теоретичної підготовки з інтенсивним практичним навчанням в умовах операційних блоків, відділень анестезіології та інтенсивної терапії, набуття практичного досвіду анестезіологічного забезпечення високотехнологічних оперативних втручань, роботи із сучасними системами моніторингу, наркозно-дихальною, реанімаційною та інфузійною апаратурою, а також застосування міжнародних стандартів

	безпеки пацієнта і сучасних клінічних протоколів.
1.4 Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Види економічної діяльності за ДК 009: 2010: 86.1 Діяльність лікарняних закладів 86.21 Загальна медична практика 86.22 Спеціалізована медична практика 86.9 Інша діяльність у сфері охорони здоров'я Фахівець здатний виконувати зазначену в ДК003:2010 професійну роботу відповідно до Класифікатора професій: 3231 Сестри медичні / брати медичні, що асистують професіоналам: Сестра медична / брат медичний - анестезист
Подальше навчання	Продовження навчання на як в Україні, так і за її межами та набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти та освіти дорослих
1.5 Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес здійснюється на засадах компетентнісного, студентоцентрованого, практико-орієнтованого та інтегрованого підходів із застосуванням принципів безперервного професійного розвитку. Навчання передбачає поєднання лекційних, практичних і семінарських занять із самостійною роботою слухачів, консультаціями викладачів, відпрацюванням практичних навичок на клінічних базах та в навчально-тренінговому середовищі із застосуванням симуляційних технологій. Освітній процес спрямований на відновлення та вдосконалення професійних компетентностей шляхом використання сучасних методів навчання, зокрема аналізу клінічних випадків (Case-Based Learning), проблемно-орієнтованого навчання (Problem-Based Learning), моделювання професійних ситуацій, алгоритмізації медсестринських втручань, тренінгів, майстер-класів, роботи в мультидисциплінарній команді та відпрацювання практичних навичок відповідно до сучасних клінічних рекомендацій. Самостійна робота слухачів включає опрацювання нормативно-правових документів, сучасних клінічних настанов, міжнародних рекомендацій, матеріалів доказової медицини, виконання ситуаційних завдань, підготовку до практичних занять та підсумкового оцінювання. Практична підготовка проводиться на клінічних базах ДУ «Національний науковий центр серцево-судинної хірургії та спадкової патології ім. М. М. Амосова НАМН України» із використанням сучасного медичного обладнання, що забезпечує формування готовності слухачів до професійної діяльності відповідно до сучасних стандартів медсестринської практики.
Оцінювання	Вхідне, поточне (формувальне) та підсумкове оцінювання результатів навчання. Застосовуються тестування, усне опитування, розв'язання ситуаційних і клінічних завдань, оцінювання участі в семінарських заняттях, виконання практичних завдань та безпосереднє оцінювання професійних умінь і навичок. Практична підготовка оцінюється за правильністю, послідовністю та безпечністю виконання сестринських втручань і професійних дій, дотриманням вимог асептики, антисептики, інфекційного контролю, безпеки пацієнта, медичної етики та деонтології.

	Підсумкове оцінювання проводиться після виконання навчального плану та програми циклу спеціалізації і передбачає комплексну перевірку теоретичних знань, практичних умінь та сформованості професійних компетентностей.
1.6. Програмні компетентності здобувачів	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності(ЗК)	ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3 Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем. ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7 Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 8 Здатність до міжособистісної взаємодії.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК 1. Здатність здійснювати сестринський догляд за пацієнтами під час анестезіологічного забезпечення, інтенсивної терапії та у післяопераційному періоді, оцінювати й контролювати їхній стан, життєво важливі функції та ефективність виконуваних втручань. СК 2. Здатність здійснювати підготовку пацієнта, робочого місця, медикаментів, інфузійних і трансфузійних засобів, інструментарію, витратних матеріалів та медичного обладнання до проведення анестезії, оперативних втручань, інтенсивної терапії та реанімаційних заходів. СК 3. Здатність асистувати лікарю-анестезіологу та іншим членам мультидисциплінарної команди під час проведення анестезіологічного забезпечення, інвазивних процедур, оперативних втручань, інтенсивної терапії та реанімаційних заходів у межах професійної компетентності. СК 4. Здатність забезпечувати інфекційну безпеку пацієнтів і медичного персоналу, дотримуватися вимог асептики, антисептики, стандартних заходів захисту, дезінфекції, стерилізації та інфекційного контролю у відділеннях анестезіології та інтенсивної терапії. СК 5. Здатність здійснювати безперервний або періодичний моніторинг життєво важливих функцій пацієнта під час анестезії, інтенсивної терапії та у післяопераційному періоді, своєчасно розпізнавати критичні зміни стану та діяти відповідно до встановлених алгоритмів і професійних повноважень. СК 6. Здатність застосовувати алгоритми базової та розширеної серцево-легеневої реанімації, брати участь у командному проведенні

	реанімаційних заходів та наданні екстреної і невідкладної допомоги пацієнтам у критичних станах у межах професійної компетентності. СК 7. Здатність безпечно використовувати апарати штучної вентиляції легень, монітори пацієнта, інфузійні та шприцеві насоси, дефібрилятори та інше обладнання для анестезіологічного забезпечення й інтенсивної терапії, здійснювати контроль його готовності до роботи. СК 8. Здатність виконувати сестринські маніпуляції та процедури, необхідні для анестезіологічного забезпечення й інтенсивної терапії, здійснювати догляд за судинними доступами, дренажами, катетерами та іншими медичними виробами відповідно до професійних стандартів і встановлених алгоритмів. СК 9. Здатність здійснювати забір біологічного матеріалу для лабораторних досліджень, забезпечувати його належне маркування, зберігання і транспортування, контролювати своєчасність проведення досліджень та враховувати їх результати під час моніторингу стану пацієнта в межах професійної компетентності. СК 10. Здатність здійснювати введення лікарських засобів, проведення інфузійної терапії та брати участь у проведенні трансфузійної терапії відповідно до призначень, установлених процедур і вимог безпеки, контролювати стан пацієнта та своєчасно розпізнавати небажані реакції й ускладнення. СК 11. Здатність забезпечувати належний облік, отримання, зберігання та використання лікарських засобів, медичних виробів і витратних матеріалів, у тому числі наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, відповідно до встановлених нормативних вимог. СК 12. Здатність забезпечувати безпечне позиціонування, переміщення та транспортування пацієнтів, зокрема пацієнтів у критичних станах, із забезпеченням належного моніторингу та безперервності лікувально-діагностичних заходів. СК 13. Здатність організовувати приймання та передачу чергування у відділенні анестезіології та інтенсивної терапії, здійснювати передачу інформації про стан пацієнтів, перевіряти готовність робочого місця, наявність і справність обладнання, медикаментів, розчинів, інструментарію та витратних матеріалів для безперервного надання медичної допомоги. СК 14. Здатність вести медичну та обліково-звітну документацію, у тому числі документацію анестезіологічного забезпечення та інтенсивної терапії в межах визначених професійних функцій, використовувати електронні медичні інформаційні системи та сучасні цифрові технології. СК 15. Здатність здійснювати професійну комунікацію та ефективну взаємодію у мультидисциплінарній команді, дотримуватися принципів медичної етики, деонтології, конфіденційності, прав і безпеки пацієнта та надавати психологічну підтримку пацієнтам і їхнім близьким. СК 16. Здатність діяти професійно в умовах невизначеності, високого навантаження та критичних ситуацій, дотримуватися принципів командної взаємодії, професійної відповідальності й безпеки та здійснювати безперервний професійний розвиток у сфері анестезіології та інтенсивної терапії.
Результати навчання	ПРН 1. Застосовувати чинні нормативно-правові акти, професійні стандарти, клінічні протоколи, локальні нормативні документи та алгоритми під час надання сестринської допомоги в анестезіології та інтенсивній терапії.

ПРН 2. Здійснювати підготовку пацієнта, робочого місця, лікарських засобів, інфузійних і трансфузійних засобів, інструментарію, витратних матеріалів та медичного обладнання до проведення анестезії, оперативних втручань, інтенсивної терапії та реанімаційних заходів.

ПРН 3. Асистувати лікарю-анестезіологу та іншим членам медичної команди під час проведення загальної та регіонарної анестезії, інвазивних процедур, інтенсивної терапії та реанімаційних заходів у межах професійної компетентності.

ПРН 4. Здійснювати сестринський догляд за пацієнтами під час анестезіологічного забезпечення, інтенсивної терапії та у післяопераційному періоді відповідно до клінічного стану пацієнта, призначень і встановлених алгоритмів.

ПРН 5. Здійснювати безперервний та/або періодичний моніторинг життєво важливих функцій пацієнта, оцінювати показники гемодинаміки, дихання, оксигенації, температури та інші параметри моніторингу під час анестезії, інтенсивної терапії й у післяопераційному періоді.

ПРН 6. Своєчасно розпізнавати ознаки погіршення та критичних змін стану пацієнта, невідкладно інформувати лікаря та виконувати необхідні дії відповідно до встановлених алгоритмів і професійних повноважень.

ПРН 7. Застосовувати алгоритми базової та розширеної серцево-легеневої реанімації, брати участь у командному проведенні реанімаційних заходів та наданні екстреної і невідкладної медичної допомоги пацієнтам у критичних станах.

ПРН 8. Безпечно використовувати апарати штучної вентиляції легень, монітори пацієнта, інфузійні та шприцеві насоси, дефібрилятори та інше обладнання, що застосовується під час анестезіологічного забезпечення та інтенсивної терапії, контролювати його готовність до використання.

ПРН 9. Виконувати сестринські маніпуляції та процедури, необхідні під час анестезіологічного забезпечення та інтенсивної терапії, здійснювати догляд за судинними доступами, дренажами, катетерами та іншими медичними виробами відповідно до професійних стандартів і алгоритмів.

ПРН 10. Здійснювати забір біологічного матеріалу для лабораторних досліджень, забезпечувати його належне маркування, зберігання і транспортування та враховувати результати лабораторних досліджень під час моніторингу стану пацієнта в межах професійної компетентності.

ПРН 11. Застосовувати лікарські засоби та здійснювати інфузійну терапію відповідно до призначень і встановлених процедур, брати участь у проведенні трансфузійної терапії, контролювати стан пацієнта та своєчасно розпізнавати можливі небажані реакції й ускладнення.

ПРН 12. Дотримуватися вимог асептики, антисептики, стандартних запобіжних заходів, дезінфекції, стерилізації та інфекційного контролю під час анестезіологічного забезпечення, інтенсивної терапії та виконання сестринських втручань.

ПРН 13. Здійснювати облік, отримання, зберігання та використання лікарських засобів, медичних виробів і витратних матеріалів, у тому числі наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, відповідно до встановлених нормативних вимог.

ПРН 14. Забезпечувати безпечне позиціонування, переміщення та транспортування пацієнтів, зокрема у критичних станах, із підтриманням необхідного моніторингу, функціонування медичного обладнання та безперервності лікувальних заходів.

	ПРН 15. Організовувати приймання та передачу чергування, передавати актуальну інформацію про стан пацієнтів, перевіряти готовність робочого місця, справність і комплектність обладнання, наявність лікарських засобів, розчинів, інструментарію та витратних матеріалів. ПРН 16. Вести медичну та обліково-звітну документацію в межах професійних функцій, документувати виконані сестринські втручання, результати моніторингу і зміни стану пацієнта, використовувати електронні медичні інформаційні системи та сучасні цифрові технології. ПРН 17. Здійснювати професійну комунікацію з пацієнтами та їхніми близькими, дотримуватися принципів медичної етики, деонтології, конфіденційності, толерантності, недискримінації, поваги до прав і гідності пацієнта та надавати психологічну підтримку в межах професійної компетентності. ПРН 18. Ефективно взаємодіяти у складі мультидисциплінарної команди, забезпечувати своєчасну передачу клінічно значущої інформації та безперервність сестринської допомоги пацієнтам під час анестезіологічного забезпечення та інтенсивної терапії. ПРН 19. Демонструвати професійну відповідальність, самоменеджмент, здатність діяти в умовах високого навантаження, невизначеності та критичних ситуацій у межах професійних повноважень, дотримуючись вимог безпеки пацієнта і персоналу. ПРН 20. Критично оцінювати результати власної професійної діяльності, визначати потреби в удосконаленні знань і практичних навичок та здійснювати безперервний професійний розвиток у сфері анестезіології та інтенсивної терапії.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріальні, нематеріальні та інші ресурси, що знаходяться у користуванні для провадження на базі ДУ «Національний науковий центр серцево-судинної хірургії та спадкової патології імені М. М. Амосова НАМН України» за адресою Україна, 03038 м. Київ, вул. Амосова, 6: корпус операційний, 3-поверховий (загальна площа 2169,6 кв. м); Корпус лабораторно-клінічний, 6-поверховий (загальна площа 13019,5 кв. м); корпус хірургічний, 4-поверховий (загальна площа 4078,8 кв. м). Персональний комп'ютер CM i5-8400_2.8 GHz_9M/16GB_DDR4-2666/DVI_VGA_mATX/GTX1050_4GB_LP/1TB_7.2k/SSD_2.5_256GB, 1 шт, (введення в експлуатацію – 2021 рік); Проектор Epson EH-TW5650, 1 шт, (введ. в експлуатацію – 2021 рік); Персональний комп'ютер-моноблок Acer Aspire C24-1650 28FHD/Intel i3-1115G4/8+8GB/256F SSD HDD 1TB, 1 шт, (введ. в експлуатацію – 2021 рік); Багатофункціональний пристрій HP LJ Pro M227fdn(G3Q79A, 1 шт(введення в експлуатацію – 2021 рік); Багатофункціональний пристрій A4 ч/б HP LJ Pro M227fdn, 1 шт (введення в експлуатацію – 2021 рік); Багатофункціональний пристрій з WI-FI DUPLEX MF264DW, 1 шт, (введення в експлуатацію – 2021 рік); Сервер DELL PowerEdge R740xd, 1 шт (введ. в експлуатацію – 2022р (Windows 10 та пакет Microsoft Office для освітніх установ), доступ до мережі Інтернет. Персональні ноутбуки та планшети; Вільний доступ до мережі Internet Навчальні практичні кейси і презентації

Інформаційне та навчально - методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньо-професійної програми відповідає сучасним вимогам післядипломної освіти та забезпечує досягнення визначених програмою результатів навчання. Освітній процес забезпечується: освітньо-професійною програмою та навчальним планом циклу спеціалізації; робочими програмами навчальних дисциплін; навчально-методичними комплексами дисциплін; навчальними, навчально-методичними та інформаційними матеріалами, розробленими науково-педагогічними та педагогічними працівниками Центру; сучасними клінічними настановами, стандартами медичної допомоги, протоколами лікування та медсестринської практики, затвердженими МОЗ України та міжнародними професійними організаціями; нормативно-правовими актами у сфері охорони здоров'я; електронними освітніми ресурсами, мультимедійними навчальними матеріалами, презентаціями, відеоматеріалами, тестовими завданнями, ситуаційними кейсами та методичними рекомендаціями; симуляційним обладнанням, сучасним медичним обладнанням клінічних підрозділів та навчально-тренінговими засобами для відпрацювання практичних навичок; доступом до бібліотечного фонду, електронних інформаційних ресурсів, професійних баз даних, наукових фахових видань та ресурсів доказової медицини; інформаційними системами закладу та електронними сервісами, що використовуються під час освітнього процесу відповідно до чинного законодавства. Навчально-методичне забезпечення систематично оновлюється відповідно до змін законодавства України, сучасних клінічних рекомендацій, стандартів медичної допомоги, розвитку медичних технологій та потреб практичної охорони здоров'я. Особливістю навчально-методичного забезпечення програми є використання власних клінічних протоколів, методичних розробок, навчальних матеріалів та клінічних кейсів ДУ «Національний науковий центр серцево-судинної хірургії та спадкової патології ім. М. М. Амосова НАМН України», що ґрунтуються на багаторічному досвіді надання високоспеціалізованої кардіохірургічної допомоги та сучасних принципах доказової медицини.
1.7 Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Не передбачена. За рішенням Центру та за наявності відповідних договорів про співпрацю окремі результати навчання, здобуті під час проходження навчання або стажування в інших закладах освіти чи охорони здоров'я України, можуть бути визнані відповідно до вимог чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів Центру.
Міжнародна кредитна мобільність	Не передбачена. У разі укладення міжнародних договорів про співпрацю та реалізації відповідних програм професійного навчання слухачі можуть брати участь у заходах міжнародної академічної та професійної мобільності з можливістю визнання результатів навчання відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних документів Центру.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН (420 годин)

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття
1	2	3	4	5	6
	Цикл професійної та практичної підготовки.				
OK1	Медсестринський процес. Історія розвитку. Етапи медсестринського процесу	4	2	-	2
OK2	Анестезіологія і реанімація	160	24	58	78
OK3	Організація та оснащення відділень анестезіології-реанімації	26	8	10	8
OK4	Клінічна фізіологія в анестезіології-реанімації	20	4	6	10
OK5	Загальні питання анестезіології	50	6	20	24
OK6	Анестезіологія окремих важливих ділянок організму	30	4	10	16
OK7	Загальна реаніматологія	40	6	14	20
OK8	Реанімація та інтенсивна терапія при деяких патологічних станах	30	4	10	16
	Разом	360	58	128	174
	Цикл загальної підготовки				
OK9	Невідкладна долікарська медична допомога	20	6	12	2
OK10	Інфекційна безпека, інфекційний контроль	8	2	4	2
OK11	Психологія, етика та деонтологія в медсестринстві. Моральність людських дій в охороні здоров'я. Психологічні аспекти спілкування	8	2	4	2
OK12	Військово-медична підготовка	8	2	4	2
OK13	Інформаційно-комунікаційні технології в сестринській справі	12	2	8	2
	Підсумкове оцінювання	4	4		
	Разом	60	18	32	10
Всього:		288	74	152	62

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

I. Цикл професійної та практичної підготовки

OK 1. Медсестринський процес. Історія розвитку. Етапи медсестринського процесу.

Медсестринська справа. Історія розвитку.

Основні потреби людини. Поняття про потреби людини. Ієрархія потреб за А. Маслоу, її значення. Характеристика життєво важливих потреб. Приклади проблем пацієнта, які пов'язані з порушенням задоволення потреб.

Моделі медсестринства. Визначення поняття моделі. Сутність сучасних моделей медсестринської справи. Основні концептуальні медсестринські моделі. Фундаментальні потреби за моделлю В. Хендерсон.

Медсестринський процес. Поняття про стандарти медсестринської діяльності. Стандарти медсестринського догляду. Визначення поняття медсестринський процес, його сутність. Переваги впровадження медсестринського процесу. Функції медсестри при здійсненні медсестринського процесу. Етапи медсестринського процесу.

ОК 2 Анестезіологія та реанімація

Моніторний контроль в анестезіології-реаніматології.

Основні питання. Принципи моніторного контролю. Серцево-судинні (кардіомонітори, пульсота- холтери, апарати контролю кров'яного тиску), дихальні (вентилометри, моновакулометри, газо- аналізатори) монітори: підготовка до роботи, контроль на протязі використання.

Ведення документації в анестезіології-реаніматології.

Основні питання. види облікової, звітної документації. Юридичне значення документації. Правила заповнення документів /листки нагляду, наркозні карти, листки призначення наркотичних засобів та ін./.

ОК 3 Організація та оснащення відділень анестезіології-реаніматології.

Принципи організації відділень анестезіології-реаніматології. Деонтологічні та правові питання анестезіології-реаніматології.

Основні питання. Діючі накази по організації відділень анестезіології з палатами реанімації та інтенсивної терапії. Особливості взаємовідносин персоналу відділень анестезіології, палат реанімації з хворими, персоналом інших відділень. Юридичні питання в анестезіології-реаніматології.

Оснащення, організація праці в відділеннях анестезіології-реаніматології.

Прилади та інструменти, що використовуються в анестезіології -реаніматології.

Основні питання. Будова наркозних апаратів, що випущені та використовуються протягом останніх п'яти років (основні вузли, анестетики, способи дозування, контури наркозу). Підготовка до робіт, контроль на протязі використання.

Апарати штучної вентиляції легенів /ШВЛ/, що випущені та використовуються на протязі остан- ніх п'яти років / класифікація, будова, підготовка до роботи, контроль на протязі використання/. Дозатори ліків, апарати зондового харчування /підготовка до роботи, нагляд на протязі використання/.

Лабораторна експрес-діагностика.

Основні питання. Значення експрес-діагностики. Правила взяття для аналізів крові, сечі спинно- мозкової рідини та ін. при різноманітних захворюваннях та станах.

Санітарно-епідеміологічний режим у відділеннях анестезіології, палатах реанімації та інтенсивної терапії.

Основні питання. Діючі накази по забезпеченню санітарно-епідеміологічного режиму. Правила обробки та знезараження апаратів та інструментів, апаратів ШВЛ. Вентиляція використання кварцевих ламп, обробка приміщень. Правила виконання маніпуляцій при контакті з кров'ю, профілактика вірусного гепатиту, СНІДу.

Техніка безпеки в операційних, палатах реанімації та інтенсивної терапії.

Основні питання. Фактори, що викликають ураження медичного персоналу: електричний струм, вибухонебезпечні газові суміші, кисень, прилади підвищеного тиску. Правила роботи з балонами, електроприладами. Перша допомога при ураженні електричним струмом, опіках.

Клінічна фізіологія в анестезіології-реаніматології.

Основні питання. Клінічна фізіологія болю. Класифікація методів знеболення. Фізіологія газообміну. Гіпоксія, гіперкапнія: клінічна картина. Анатомо-фізіологічна класифікація серцево-судинної системи. Основні показники діяльності серцево-судинної системи. Дезінтоксикаційна функція печінки. Концентраційно-видільна функція нирок.

ОК 4 Клінічна фізіологія в анестезіології-реанімації

Клінічна фізіологія основних органів і систем. Вплив наркозу на органи і системи. Види наркозів. Нервово-м'язове проведення. Поняття про синапс. Показники анестезіологічного моніторингу під час наркозу. Фізіологія дихання, дихальні об'єми, основні контури та режими ШВЛ, налаштування апарату. Постановка електродів ЕКГ.

Етапи вмирання. Анестезіологічний супровід в процесі СЛР (СЦЛР). Постреанімаційна хвороба. Поняття про клінічну та біологічну смерть. Правові засади реаніматології.

ОК 5 Загальні питання анестезіології.

Клінічна фармакологія в анестезіології.

Основні питання. Фармакологія лікувальних засобів, що випущені і використовуються на протязі останніх 5-7 років: міорелаксанти, анагетіки, симпатолітики, центральні аналептики, холінолітики, нейролептики, антихолінестеразні. Дія їх на органи та системи організму, шляхи і правила введення; тривалість дії, побічна дія, ускладнення, форми випуску.

Підготовка хворих до наркозу.

Основні питання. Психологічна, фармакологічна, загальна підготовка. Фармакологія транквілізаторів, антигістамінних, снотворних. Правила виконання медикаментозної підготовки.

Методика та техніка анестезіологічного забезпечення операцій.

Багатокомпонентна загальна анестезія.

Основні питання. компоненти загальної анестезії, характеристика: наркоз, аналгезія, нейровегетативний захист, міорелаксація, підтримування газообміну, регуляція обміну речовин.

Контроль за станом хворого під час наркозу.

Основні питання. Контроль за клінічними даними /показники глибини наркозу/

лабораторний контроль, його необхідність, правила взяття аналізів.

Небезпека та ускладнення під час наркозу.

Основні питання. Ускладнення з боку дихальної системи: аспірація /під час блювоти та регургітація, ларінгоспазм, бронхіолоспазм, ателектаз-клінічна картина, попередження, лікування. Ускладнення з боку серцево-судинної системи: гіпертензія, гіпотензія, включаючи поступальні реакції, порушення ритму серця, анафілактичний шок під наркозом, емболії-клінічна картина, попередження, лікування. Ускладнення з боку нервової системи: коми, набряк мозку, ураження периферичних нервів, пролежні-клінічна картина, попередження, лікування.

Методика та техніка регіональної анестезії.

Основні питання. Поняття про регіональну анестезію. Місцеве знеболення в комбінованому наркозі. Методика, набір необхідних інструментів, клінічна картина, ускладнення спинномозкової та перідуральної анестезії.

Анестезіологія окремих важливих ділянок організму.

ОК 6 Анестезіологія окремих важливих ділянок організму

Основні питання. Особливості анестезіологічного забезпечення при перитоніті, панкреатиті, (проблеми повного шлунку, інтоксикації, порушенні геодинаміки, дихання та ін.).

Анестезіологічне забезпечення у деяких хірургічних ділянках.

Основні питання. Анестезіологічне забезпечення в щелепно-лицевій хірургії. Особливості наркозу при неможливості відкривання рота, при гнійних процесах в ротовій порожнині, при операціях в ротовій порожнині, включаючи інкубацію трахеї через ніс.

Анестезіологічне забезпечення в нейрохірургії. Особливості наркозу при травмі головного мозку, набряку мозку / вибір анестетиків, керована гіпотензія, особливості штучної вентиляції легенів/; особливості наркозу при переломах хребта.

Анестезіологічне забезпечення в торакальній хірургії. Особливості наркозу при пораненнях серця / невідкладність інкубації трахеї, готовність до зворотнього переливання крові, необхідність вливання в декілька вен та ін./. Особливості наркозу при пораненнях легенів/ небезпека напруженого пневмотораксу, великої крововтрати та ін./.

Анестезіологія в акушерстві.

Основні питання. Наркоз при кесаревому розтині, маткові кровотечі. Клінічна картина, запобігання та лікування ускладнень: синдром Мендельсона, нижньої порожнинної вени, емболії навколоплідними водами.

Анестезіологія в педіатрії.

Основні питання. Особливості дозування медикаментів, особливості проведення наркозу/ методи, контури, запобігання ускладнень: гіперкапнії, набряку гортані та ін.

ОК 7 Загальна реаніматологія.

Термінальні стани та серцево-легенево-мозкова реанімація.

Основні питання. Закономірність припинення діяльності мозку, серцево-судинної, дихальної систем. Поняття про клінічну, біологічну смерть. Первинна,

долікарняна реанімація: діагностика смерті, методика експіраторних методів штучної вентиляції легенів, методика масажу серця, контроль за правильністю реанімаційних заходів, критерії ефективності. Госпітальний етап реанімації: контроль ЕКГ, методи ШВЛ, медикаментозна терапія, дефібриляції / будова дефібрилятора та порядок користування ним/. Запобігання та лікування гіпоксичного ураження мозку.

Загальні принципи трансфузійної терапії та парентерального харчування.

Основні питання. Класифікація трансфузійних розчинів, правила вливання /покази, швидкість, обсяги, побічна дія, ускладнення/. Основи обліку речовин. Розчини для парентерального харчування, правила вливання. Шляхи введення / підготовка до катетеризації кровоносних судин, догляд за катетерами, запобігання ускладнень./

ОК 8 Реанімація та інтенсивна терапія при деяких патологічних станах.

Гостра серцева-судина недостатність.

Основні питання. Види судинної недостатності: клінічна картина, запобігання. Гостра серцева недостатність: види, причини, клінічна картина набряку легенів, аритмічного колапсу, кардіогенного шоку, інтенсивна терапія.

Гостра дихальна недостатність та штучна вентиляція легенів.

Основні питання. Поняття про гостру дихальну недостатність, класифікація, клінічна картина, інструментальна діагностика. Інтенсивна терапія, забезпечення прохідності дихальних шляхів / включаючи нагляд за трахеостомою/, забезпечення вентиляції легенів; киснева терапія, санація трахеобронхіального дерева, аерозольна терапія та ін.

Штучна вентиляція легенів: поняття, покази, методика ШВЛ/ режими, адаптація хворого до ШВЛ, ускладнення, запобігання їх, способи переведення хворих на самостійне дихання/.

Інтенсивна терапія при шоках.

Основні питання. Класифікація, загальна характеристика шоків, клінічна картина/ значення величини кров'яного тиску; пульсу, діурезу, центрального венозного тиску, температури тіла та ін./.

Інтенсивна терапія при анафілактичному травматичному, геморагічному, бактеріотоксичному шоках/. Клінічна картина, особливості догляду за хворими, інтенсивна терапія. Особливості проведення наркозу при шоках.

Інтенсивна терапія при гострій нирковій недостатності.

Основні питання. Поняття про ниркову недостатність, клінічна картина, особливості догляду за хворими/ врахування водного балансу, особливості дієти, обсяги інфузійної терапії та ін./, інтенсивна терапія/ поняття про гемодіаліз, ультрафільтрацію/. Особливості наркозу при гострій нирковій недостатності.

Інтенсивна терапія при гострій печінковій недостатності.

Основні питання. Поняття про печінкову недостатність, причини, клінічна картина, особливості догляду за хворими, інтенсивна терапія/ поняття про гемосорбцію, плазмореф, лімосорбцію/. Особливості наркозу при гострій печінковій недостатності

Інтенсивна терапія при гострих отруєннях.

Основні питання. Загальні принципи лікування отруєнь/ виділення отрут, які не всмоктались в місці їх проникнення в організм, антидотна терапія, виділення отрут, які проникли в кров та тканини, симптоматичне лікування/. Патогенез, клінічна картина, інтенсивне лікування та догляд за хворими при отруєнні чадним газом, фосфорорганічними речовинами, снотворними ліками, деструктивними засобами.

Реанімація та інтенсивна терапія в педіатрії.

Основні питання. Реанімація новонароджених /особливості методики, медикаментозне лікування, особливості дозування ліків, апаратура та інструменти/. Інтенсивна терапія при невідкладних станах: стеноз гортані, гіпертермія, судорожний синдром, коматозний стан, особливості догляду за хворими/ врахування фізіологічних втрат, ваги, артеріального тиску, пульсу, дихання та ін.

ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

ОК 9. НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА МЕДИЧНА ДОПОМОГА.

- Основи реанімації та інтенсивної терапії при невідкладних станах.
- Невідкладна медична допомога при гострих терапевтичних захворюваннях.
- Невідкладна медична допомога при гострих захворюваннях і травмах черевної порожнини.
- Невідкладна медична допомога при травмах.
- Невідкладна медична допомога при гострих отруєннях, алергічних реакціях, укусах отруйних комах та змій.
- Теоретична частина охоплює питання клініки, діагностики та надання невідкладної медичної допомоги. На практичних заняттях слухачі закріплюють знання, отримані на лекціях, відпрацьовують техніку реанімаційних маніпуляцій, набувають навички екстреної медичної допомоги при невідкладних станах.

ОК 10. ІНФЕКЦІЙНИЙ КОНТРОЛЬ.

- Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних установ. Діючі накази (№408, 720, 120, 740, 223, ДЕСТ 42-21-85).
- Актуальні питання профілактики, екологія, епідеміологія, ВІЛ/СНІД, туберкульоз, вірусні гепатити, дифтерія.
- На практичних заняттях слухачі вивчають методичний матеріал, складають плани санітарно - епідемічного режиму лікувально-профілактичних установ, проводять розрахунки приготування дезінфекційних розчинів.
- Принципи та методи інфекційного контролю в медичних установах.
- Профілактика та контроль інфекційних захворювань у пацієнтів та медичних працівників.
- Роль медичних сестер у забезпеченні інфекційного контролю в медичних установах.
- Ефективність застосування антимікробних препаратів у лікуванні інфекційних захворювань.
- Підвищення свідомості пацієнтів та громадськості щодо інфекційного контролю та профілактики захворювань.

ОК 11. ПСИХОЛОГІЯ, ЕТИКА ТА ДЕОНТОЛОГІЯ В МЕДСЕСТРИНСТВІ. МОРАЛЬНІСТЬ ЛЮДСЬКИХ ДІЙ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СПІЛКУВАННЯ

- Психологія медсестринства: важливість спілкування та взаємодії з пацієнтами.
- Етика та деонтологія медсестринства: стандарти поведінки, принципи моральної поведінки та професійної етики.
- Моральність людських дій в охороні здоров'я: дотримання прав пацієнтів, практика безпеки та конфіденційності.
- Психологічні аспекти спілкування: роль емпатії та підтримки в процесі лікування, розуміння психологічних потреб пацієнтів.
- Розвиток професійної компетентності медсестер: навички ефективної комунікації, робота зі стресом та втомою, самопізнання та саморозвиток.
- Культурна чутливість в медсестринстві: розуміння культурних традицій та особливостей пацієнтів, уникнення стереотипів та дискримінації.
- Міжпрофесійна співпраця: взаємодія з лікарями, іншими медичними працівниками та пацієнтськими організаціями.
- Психологія болю: розуміння фізичного та емоційного дискомфорту, навички легалізації болю та підтримки пацієнтів у складних ситуаціях.
- Психічне здоров'я медичних працівників: ризики вимірювання професії, стрес та самозбереження.
- Ефективне керівництво: навички керівництва в медичній установі, етика прийняття рішень, побудова ефективних команд.

ПРАВОВІ, ЮРИДИЧНІ ТА ЕТИКО-ДЕОНТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ В ДІЯЛЬНОСТІ ОПЕРАЦІЙНОЇ МЕДСЕСТРИ. ПРАВА ПАЦІЄНТА

Конституція України про права людини та основи законодавств України про охорону здоров'я. Клятва Гіппократа Медична таємниця, помилки в хірургії, юридична, адміністративна та моральна відповідальність операційної медсестри. Службові обов'язки, допуск до роботи, відповідальність за порушення санітарно-гігієнічних вимог та техніки безпеки. Етика і деонтологія в діяльності операційної медсестри. Дотримання прав і свобод людини незалежно від національної, політичної і релігійної приналежності Права пацієнта і медичного працівника та закон захисту їх честі.

ОК 12 ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА ПІДГОТОВКА

- Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України на воєнний час
- Міжнародний стандарт догоспітальної допомоги на полі бою. ТССС: обсяг і порядок надання медичної допомоги. Концепція MARCH для бійців та медиків різного рівня.

- Сучасна система лікувально - евакуаційного забезпечення військ. Сортування поранених.
- Особливості травм кінцівок та органів черевної порожнини.
- Хірургічне лікування бойової травми. Крововтрата.
- Бойова травма. ШОК.
- Баротравма. Поранення ока.
- Особливості травм кінцівок та органів черевної порожнини.
- Кардіохірургічна галузь в умовах військового стану. Досвід лікування бойової травми серця. Бойова травма серця.

ОК 13. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СЕСТРИНСЬКІЙ СПРАВІ

Електронна медична документація: ця тема охоплює розробку та використання електронних медичних записів для зберігання та обміну медичної інформації між медичним персоналом.

– Інформаційні технології в медсестринстві: ця тема охоплює використання різних інформаційних технологій для підтримки практики медсестринства, включаючи мобільні додатки, програмне забезпечення для управління лікарськими засобами, телемедицину та інше.

– Стандартизація медичної інформації: ця тема охоплює розробку та застосування стандартів для обміну медичної інформації між різними системами та медичним персоналом, що допомагає забезпечити якість даних та покращує безпеку пацієнтів.

– Кібербезпека в медичній інформатиці: ця тема охоплює заходи для захисту медичної інформації від кібератак та забезпечення безпеки та конфіденційності даних пацієнтів.

– Аналіз даних в медсестринстві: ця тема охоплює використання аналізу даних для покращення практики медсестринства та підвищення якості догляду за пацієнтами.

– Електронна система здоров'я: ця тема охоплює розробку та використання електронних систем здоров'я для зберігання та обміну медичної інформації між медичним персоналом, пацієнтами та іншими зацікавленими сторонами.

– Розробка імітаційної моделі процесу надання медичної допомоги: можливості використання імітаційних технологій для тренування медичного персоналу та вдосконалення процесів надання медичної допомоги.

– Використання телемедицини у медсестринстві: можливості дистанційного забезпечення медичної допомоги та вплив на організацію медичної практики.

– Розробка системи контролю якості медичних послуг на основі медичної інформаційної системи: визначення ключових показників та механізмів оцінки якості медичної допомоги.

– Ознайомлення слухачів з основами медичної інформатики, правилами роботи на комп'ютері, інформаційними системами, комп'ютерними програмами, базами, графіками.

- Проведення контролю початкового та кінцевого рівня знань.

**СПИСОК МЕДИЧНИХ НАВИЧОК
СЕСТРИ МЕДИЧНОЇ / БРАТА МЕДИЧНОГО - АНЕСТЕЗИСТА
ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНІТАРНО-ПРОТИЕПІДЕМІЧНОГО РЕЖИМУ**

В умовах ЗОЗ з метою забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму за допомогою медичного обладнання та антисептичних середників уміти:

- проводити повну й часткову санітарну обробку пацієнта;
- готувати дезінфекційні розчини різної концентрації;
- стерилізувати медичний інструментарій хімічним методом;
- готувати перев'язувальний матеріал;
- накриття стерильного столу для центральної катетеризації та підготовка анестезіолога;
- укласти перев'язувальний матеріал, халати та простирадла в бікси;
- укласти набори для пологів у бікси;
- контролювати якість стерилізації;
- користуватися стерильним біксом;
- види катетерів;
- постановка сечового катетера;
- готувати до стерилізації й стерилізувати гумові трубки, зонди, дренажі, катетери;
- обробляти руки (соціальний, гігієнічний, хірургічний рівень);
- дотримуватися вимог особистої гігієни;
- проводити поточну дезінфекцію в інфекційному стаціонарі;
- дотримуватися правил особистої медичної безпеки під час роботи з пацієнтом з інфекційним захворюванням, з медичними інструментами, обладнанням, кров'ю та іншими біологічними рідинами організму;
- дотримуватися правил санітарно-гігієнічного режиму в інфекційному стаціонарі;
- вести себе у випадку поранення під час виконання маніпуляцій
- В умовах ЗОЗ з метою профілактики СНІД-інфекції, вірусних гепатитів, керуючись діючими наказами, інструкціями, методичними вказівками МОЗ України, вміти:
 - застосовувати аптечку – АнтиСНІД;
 - застосовувати - Інструкцію з профілактики внутрішньо-лікарняного та професійного зараження ВІЛ-інфекцією (наказ МОЗ України № 120);
 - реєструвати професійні аварії в — Журналі реєстрації аварій за формою № 108-О;
 - дотримуватись діючих наказів щодо профілактики СНІДу та вірусних гепатитів;
 - виконувати графік профілактичних щеплень;
 - виконувати різні види профілактичних щеплень.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання фахівців за спеціальністю І5 «Медсестринство», які проходять цикли спеціалізації та інші форми післядипломної освіти, здійснюється відповідно до законодавства України у сфері освіти та охорони здоров'я, нормативно-правових актів Міністерства охорони здоров'я України, освітніх (навчальних) програм та локальних нормативних документів Центру.

Організація післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної освіти, а також магістрів з медсестринства здійснюється, зокрема, з урахуванням вимог наказу МОЗ України від 10.11.2022 № 2016. Відповідно до цього нормативного регулювання спеціалізація є профільною спеціалізованою підготовкою, спрямованою на набуття особою здатності виконувати завдання та обов'язки, що мають особливості в межах спеціальності.

Метою оцінювання є визначення ступеня досягнення слухачами програмних результатів навчання, рівня сформованості загальних і спеціальних професійних компетентностей, практичних умінь та готовності до виконання професійних функцій відповідно до спеціальності, спеціалізації та профілю роботи.

Оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, валідності, надійності, систематичності, прозорості, компетентнісної спрямованості, єдності вимог, академічної доброчесності, медичної етики та деонтології, доказовості, інфекційної безпеки та безпеки пацієнта.

Форми, методи, критерії та порядок оцінювання визначаються відповідною освітньою (навчальною) програмою та доводяться до відома слухачів на початку навчання.

Види оцінювання:

1. вхідне оцінювання;
2. поточне (формувальне) оцінювання;
3. оцінювання практичних умінь та професійних компетентностей;
4. підсумкове оцінювання.

Вхідне оцінювання

Вхідне оцінювання проводиться на початку навчання з метою визначення вихідного рівня теоретичної та практичної підготовки слухача, встановлення його освітніх потреб та визначення питань, які потребують поглибленого опрацювання.

Вхідне оцінювання може включати тестування, усне опитування, структуровану співбесіду, розв'язання ситуаційних завдань та/або демонстрацію базових практичних навичок.

Результати вхідного оцінювання мають переважно діагностичний характер та можуть використовуватися для оптимізації освітнього процесу.

Поточне (формувальне) оцінювання

Поточне оцінювання здійснюється протягом навчання під час лекційних, семінарських і практичних занять, симуляційних тренінгів, розбору професійних ситуацій, самостійної роботи та інших видів навчальної діяльності.

Його метою є визначення динаміки формування професійних компетентностей, своєчасне виявлення прогалин у підготовці слухача та надання конструктивного зворотного зв'язку.

Для поточного оцінювання можуть застосовуватися:

- тестовий контроль теоретичних знань;
- усне опитування та структурована співбесіда;
- розв'язання ситуаційних та професійно орієнтованих завдань;
- аналіз клінічних і професійних ситуацій;
- виконання практичних завдань;
- демонстрація алгоритмів сестринських втручань;
- безпосереднє спостереження за виконанням практичних навичок і медичних маніпуляцій;
- оцінювання дотримання правил асептики, антисептики та інфекційного контролю;
- виконання симуляційних сценаріїв;
- оцінювання навичок моніторингу стану пацієнта та розпізнавання змін його стану;
- оцінювання дій при невідкладних і критичних станах;
- оцінювання професійної комунікації з пацієнтом, членами його родини та медичними працівниками;
- оцінювання взаємодії у мультидисциплінарній команді;
- оцінювання правильності ведення медичної документації;
- самооцінювання та взаємооцінювання;
- інші методи, передбачені відповідною освітньою (навчальною) програмою.

Оцінювання практичних умінь та професійних компетентностей

Практична підготовка є обов'язковою складовою післядипломної освіти за спеціальністю І5 «Медсестринство». Слухач повинен оволодіти практичними навичками та професійними компетентностями, визначеними відповідною програмою навчання.

Практичні вміння та професійні компетентності можуть оцінюватися під час роботи в клінічному середовищі, практичних занять, симуляційного навчання, виконання стандартизованих професійних завдань та розбору ситуаційних сценаріїв.

Під час оцінювання практичної підготовки враховуються:

- правильність визначення потреб і проблем пацієнта;
- здатність оцінювати та контролювати стан пацієнта і його життєво важливі показники;

- правильність, послідовність та безпечність виконання сестринських втручань, процедур і медичних маніпуляцій;
- дотримання встановлених алгоритмів виконання практичних навичок;
- дотримання правил асептики, антисептики, санітарно-протиепідемічного режиму та інфекційного контролю;
- правильність підготовки пацієнта до діагностичних, лікувальних та інших медичних втручань;
- правильність застосування лікарських засобів у межах професійних повноважень та відповідно до призначень;
- здатність своєчасно розпізнавати погіршення стану пацієнта та діяти відповідно до встановлених алгоритмів;
- готовність до надання невідкладної долікарської допомоги;
- правильність використання медичного обладнання, інструментарію, виробів медичного призначення та засобів індивідуального захисту;
- забезпечення безпечного позиціонування, переміщення та транспортування пацієнта;
- правильність ведення медичної документації;
- дотримання прав пацієнта, конфіденційності, принципів медичної етики та деонтології;
- професійна комунікація та взаємодія з пацієнтом, його представниками і членами мультидисциплінарної команди;
- здатність діяти в межах професійної компетентності та усвідомлювати межі власних повноважень.

Для оцінювання практичних навичок можуть використовуватися **чек-листи (контрольні листи), алгоритми виконання маніпуляцій, структуроване безпосереднє спостереження, симуляційні сценарії, стандартизовані практичні завдання та об'єктивне структуроване практичне оцінювання.**

Оцінювання може здійснюватися з використанням реальних клінічних ситуацій, стандартизованих або симульованих пацієнтів, манекенів, фантомів, тренажерів, симуляційного та медичного обладнання, медичного інструментарію, засобів догляду, медичної документації, результатів лабораторних та інструментальних досліджень та інших матеріалів відповідно до змісту конкретної програми.

Для кожної практичної навички доцільно визначено критерії її виконання: дотримання алгоритму, технічну правильність, безпечність, інфекційний контроль, комунікацію з пацієнтом, своєчасність виконання та правильність оцінювання отриманого результату.

Оцінювання за симуляційними сценаріями

Симуляційне оцінювання може застосовуватися для перевірки здатності слухача інтегрувати теоретичні знання, практичні навички, професійну комунікацію та прийняття рішень під час виконання професійних завдань.

Симуляційний сценарій може передбачати:

- оцінювання стану пацієнта;
- визначення пріоритетності сестринських втручань;
- виконання медичної маніпуляції або комплексу маніпуляцій;
- застосування медичного обладнання;
- надання допомоги при невідкладному або критичному стані;
- дотримання алгоритмів інфекційної безпеки;
- комунікацію з пацієнтом та членами медичної команди;
- документування виконаних втручань та їх результатів.

Оцінювання виконання симуляційного сценарію здійснюється за заздалегідь визначеними критеріями та/або чек-листами.

Підсумкове оцінювання

Підсумкове оцінювання проводиться після виконання слухачем відповідної освітньої (навчальної) програми та спрямоване на комплексне визначення рівня досягнення програмних результатів навчання, теоретичної та практичної підготовки і сформованості професійних компетентностей.

Підсумкове оцінювання може включати:

- тестовий контроль теоретичних знань;
- розв'язання ситуаційних та професійно орієнтованих завдань;
- оцінювання практичних умінь та навичок;
- виконання стандартизованого практичного завдання;
- виконання симуляційного сценарію;
- демонстрацію алгоритмів сестринських втручань;
- співбесіду за змістом програми.

Тестові завдання повинні охоплювати основні змістові компоненти програми та оцінювати не лише відтворення теоретичних знань, але й здатність застосовувати їх під час виконання професійних завдань.

Практична складова підсумкового оцінювання має забезпечувати перевірку здатності слухача правильно, послідовно та безпечно виконувати професійні дії, передбачені програмою, дотримуватися вимог інфекційного контролю і безпеки пацієнта, користуватися відповідним обладнанням та приймати обґрунтовані рішення в межах професійної компетентності.

Оцінювання результатів здійснюється за кредитно-модульною системою ЄКТС.

Шкала оцінювання: національна та накопичувальна 100-бальна

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
90 – 100 балів	відмінно
89 – 75 балів	добре
60 – 74 балів	задовільно
26 – 59 балів	незадовільно
0 – 25 балів	неприйнято

Результати підсумкового оцінювання оформлюються в установленому Центром порядку відповідно до вимог законодавства та відповідної освітньої (навчальної) програми.

Успішне виконання програми навчання та проходження передбаченого нею підсумкового оцінювання є підставою для оформлення документа про проходження відповідної форми післядипломної освіти у випадках та порядку, визначених законодавством України.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Антологія біоетики (за ред. Ю.І. Кундієва). Львів, –2003.
2. Ваврик Ж.М. Лекції з хірургії. Тернопіль, –2000.
3. Дан Г.П. Етика для лікарів, медсестер і пацієнтів. Львів. –2008.
4. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): /Методичний посібник/ В.О. Крилюк, В.Д. Юрченко, А.А. Гудима та ін. – К.: НВП «Інтерсервіс», 2014. – 84 с.
5. Дронов О.І. , Сипливий В.О., Ковальська І.О., Скомаровський О.А. та ін. Курс

лекцій з загальної хірургії. - Київ. - 2011. - 235с.

6. Загальна хірургія з клінічною психологією: підручник/Каніковський О.Є., Дронов О.І. та ін.. – Вінниця: ФОП Рогальська О.І. – 2015. – 590с.

7. Екстрена медична допомога (вибрані аспекти) навчальний посібник Всеукраїнська Рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги – Донецьк: Лондон ХХІ, 2014 – 320 с.

8. «Анестезіологія, реанімація та інтенсивна терапія невідкладних станів», І.Л. Басенко. Суми - Університетська книга. 2017.

9. «Анестезіологія і реаніматологія», Приходько О.О. Київ – Медицина. 2014.

10. «Основи реаніматології» Палій Л.В. Київ – Медицина. 2006.

11. «Реаніматологія та інтенсивна терапія», Чепкий Л.П. Київ – Здоров'я. 1994

12. Кудрявцева Т.О. Сестринський процес. Київ, 2001.

13. Назар П.С., Віленський Ю.Г. Основи медичної етики. К..Здоров'я, 2002р.

14. Стандарт підготовки І-СТ-3: Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини Військово-медична підготовка /навчальний посібник/. Гут Т.М. Гут Р.П. – К.: ВСВ „Медицина“, 2010 – 304 с.

15. Стандарт підготовки І-СТ-3: Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини (видання 2). К: «МП Леся», 2015 – 148 с.

16. В.С. Тарасюк Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О., Новицький, Л. А. Новицька. – К.: Медицина, 2016. с.40-68 Турак Й.А. Етичні та правові засади медичного втручання. Ужгород, 2002р.

17. Шегедин М.Б. Історія медицини і медсестринства. Тернопіль, 2003.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА:

1. Інфекційний контроль у медичних закладах: навч. посіб. / За заг. кер. Губенко І.Я. — Черкаси, 2013. — 44 с.

2. Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посібн. — К.: Здоров'я, 2015. — 464 с.

3. Ковальчук Л.Я. та ін. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія невідкладних станів: навч. посібн. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2013. — 324 с.

4. Олійник П.В., Гасюк Г.Д. Медичні інструменти. — Львів: Світ, 2016. — 152 с.

5. Трубніков В.Ф. Військово-польова хірургія. — Харків: Вид-во ХДМУ, 2015.— 376 с.

6. Чепкий Л.П., Ткаченко Р.О. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія: підручник. — К.: Вища шк., 2014. — 334 с.

7. Черенько М.П. Загальна хірургія з доглядом за хворими. — К.: Здоров'я, 2011.— 616 с.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ:

1. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я» Наказ МОЗ України від 29 березня 2002 року № 117.

2. Постанова Кабінету міністрів України №762 від 07 липня 2021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»

3. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка

здобувачів вищої освіти 2015 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>.

4. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf

5. Мультимедійне забезпечення лекцій та семінарських занять.

6. Наказ МОН України від 05.12.18р. № 1344. «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 223 «Медсестринство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти». [Електронний ресурс. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/223-medsestrinstvo-bakalavr.pdf>.]

7. Наказ МОЗ України від 01.06.2013 р. «Про затвердження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0460282-13>.

8. Реєстр медико-технологічних документів. [Електронний ресурс] – режим доступу <https://dec.gov.ua/mtd/home/>

9. Галузеві стандарти та клінічні настанови. [Електронний ресурс] – режим доступу https://dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/